

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 2Nt/22/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114010259
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Žovinec
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2014:2114010259.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava samosudcom JUDr. Martinom Žovincem, v trestnej veci ods. V. B.Á., o žiadosti odsúdeného na povolenie obnovy konania na verejnom zasadnutí dňa 14.10.2014 takto

rozhodol:

I. Podľa § 41b ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, súd vo vzťahu k obvinenému V. B., nar. XX.X.XXXX, povoľuje obnovu konania v prospech obvineného, ktoré bolo vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 2T/75/2009 a ktoré bolo ukončené rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 12.4.2011 sp. zn. 2T/75/2009 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 16.6.2011 sp. zn. 6To/14/2011, ktorým bol uznaný vinným zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona účinného a ktorým bol odsúdený na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov 10 mesiacov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu so stredným stupňom stráženia a

podľa § 400 ods. 1 Trestného poriadku zároveň zrušuje uvedený výrok o treste uložený odsúdenému citovaným rozsudkom. Zároveň súd zrušuje všetky ďalšie rozhodnutia obsahovo nadväzujúce na zrušený výrok o treste, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad.

II. Podľa § 403 Trestného poriadku súd obvineného V. B., nar. XX.X.XXXX z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku berie do väzby. Lehota väzby začne plynúť okamihom nadobudnutia právoplatnosti výroku o povolení obnovy konania uvedeného v bode I. tohto uznesenia a vykoná sa v Ústave na výkon väzby Leopoldov.

III. Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa u obvineného V. B., nar. XX.X.XXXX nenahrádza väzba dohľadom probačného a mediačného úradníka súdu.

odôvodnenie:

Vo výroku uvedenými rozhodnutiami tunajšieho súdu a Krajského súdu v Trnave bol odsúdený V. B. právoplatne uznaný za vinného zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona a bol odsúdený na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov 10 mesiacov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Odsúdený podal na tunajšom súde žiadosť o povolenie obnovy konania, ktoré odôvodnil poukazom na nález Ústavného súdu SR zo dňa 28.11.2012 sp.zn. PL.US 106/2011, ktorým súd zrušil asperačnú zásadu. Podľa názoru odsúdeného bol podľa tejto zásady odsúdený protiústavne a žiada v obnovenom konaní o uloženie nižšieho trestu.

Podľa § 393 ods. 1 Trestného poriadku ak sa skončilo trestné stíhanie vedené proti určitej osobe právoplatným rozsudkom, právoplatným trestným rozkazom alebo právoplatným uznesením, možno v trestnom stíhaní tej istej osoby pre ten istý skutok pokračovať, len ak bola povolená obnova konania.

Podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi

odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Podľa § 395 Trestného poriadku obnova konania v neprospech obvineného je vylúčená, ak

- a) trestnosť činu zanikla,
- b) sa na trest vzťahuje amnestia prezidenta Slovenskej republiky,
- c) obvinený zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho

Podľa § 396 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku

- 1) Obnovu konania možno povoliť len na návrh oprávnenej osoby.
- 3) V prospech obvineného môžu návrh na povolenie obnovy konania podať okrem obvineného aj osoby, ktoré by mohli podať v jeho prospech odvolanie. Ak by tak mohli urobiť i proti vôli obvineného, môžu proti jeho vôli podať i návrh na povolenie obnovy konania. Taký návrh môžu urobiť aj po smrti obvineného.

Podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku súd návrh na povolenie obnovy konania zamietne, ak nezistí podmienky obnovy konania podľa § 394 <aspi://module='ASPI'&link='301/2005 Z.z.%2523394'&ucin-k-dni='22.12.2011'>.

Z hľadiska rozhodovania je dôležité vziať do úvahy i stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR č. Tpj 44/2013, podľa ktorého :

I. Ustanovenie § 394 ods. 1 Trestného poriadku upravuje podmienky obnovy konania, ktoré sa týkajú nedostatkov skutkových zistení, vrátane osoby páchatel'a- ako skutočností alebo dôkazov súdu skôr neznámych, ktoré vyšli najavo až po právoplatnosti rozhodnutia. Netýkajú sa zmeny právneho stavu, t.j. zákonných podkladov posudzovania trestnosti činu a ukladania trestu. Nález Ústavného súdu SR, že právny predpis, jeho časť alebo niektoré ustanovenie nie je v súlade s Ústavou, preto nemôže byť „novou skutočnosťou súdu skôr neznámou“ v zmysle § 394 ods. 1 Tr. por. a tým len jednou z podmienok obnovy konania, ale ak bol z tohto dôvodu podaný návrh na obnovu konania, je dôvodom obnovy konania „ex lege“, t.j. na základe § 41b ods. 1 zákona. č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov.

II. Ak je podaný návrh na povolenie obnovy konania vo veci, ktorá sa skončila právoplatným rozhodnutím, ktorý vychádza len zo skutočností predpokladaných v ustanovení § 41b ods. 1 zákona č. 38/1993 Z.z. o organizácii ústavného súdu, je splnenie podmienok obnovy konania konštatované už v tomto ustanovení. Preto súd už nemôže skúmať splnenie iných podmienok uvedených v § 394 ods. 1 Trestného poriadku, ale obnovu konania povolí podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu uvedeného v § 41b ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov.

III. Ak bolo použité ustanovenie podľa § 39 ods. 1 alebo ods. 2 písmeno a) až c) alebo písm. e) Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody vo vzťahu k trestnej sadzbe trestu odňatia slobody upravenej podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona v znení účinnom do 21. decembra 2012, ustanovenie § 41b ods. 1 zák. č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, v spojitosti s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky z 28. novembra 2012, sp. zn. PL. ÚS 106/2011, vyhláseného v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod číslom 428/2012 21. decembra 2012, sa nepoužije.

Po preskúmaní podaného návrhu súd zistil, že návrh na obnovu konania podal odsúdený, ktorý je na podanie takéhoto návrhu oprávnenou osobou, návrh smeruje proti rozhodnutiu, ohľadne ktorého je prípustná obnova konania a zároveň nie je obnova konania vylúčená podľa § 395 Trestného poriadku; sú teda splnené formálne predpoklady na meritórne rozhodnutie o žiadosti odsúdeného. Súd vyhovel žiadosti odsúdeného a povolil obnovu konania, keď citované rozhodnutie ústavného súdu je samo osebe v danom prípade v zmysle § 41b ods. 1 zák. č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov dôvodom na povolenie obnovy konania. Súčasne s povolením obnovy konania zrušil súd všetky výroky o treste a

súvisiace a nadväzujúce výroky, keď dôvod obnovy konania sa týkal práve zákonnosti a ústavnosti ukladania trestu.

U odsúdeného obligatórne rozhodoval i o väzby v zmysle § 403 Trestného poriadku a dospel k záveru, že u odsúdeného sú i teraz, po povolení obnovy konania dané dôvody tzv. preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Vina odsúdeného za spáchaný zločin bola právoplatne konštatovaná. Konkrétne dôvody zakladajúce obavu, že odsúdený by pri ponechaní na slobode pokračoval v páchaní trestnej činnosti dôvodil súd najmä z kriminálneho správania sa odsúdeného v minulosti. Odsúdený bol pred odsúdením vo veci sp.zn. 2T/75/2009 šesťkrát súdne trestaný pre viacnásobnú, najmä majetkovú trestnú činnosť, pričom v štyroch prípadoch nepodmienečným trestom odňatia slobody. Z kriminálnej minulosti odsúdeného možno dôvodiť obavu, že pri prepustení na slobodu po povolení obnovy konania bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti. Predchádzajúce odsúdenia, ani opakované výkony trestov odňatia slobody nemali naň výchovný účinok v tom smere, že by ho odradili od ďalšieho páchania trestnej činnosti násilného charakteru. Preto súd rozhodol o jeho vzatí do tzv. preventívnej väzby po povolení obnovy konania. Prihliadol pritom i na dosiaľ vykonaný trest odňatia slobody a zistil, že väzba v tomto smere spĺňa i požiadavku proporcionality vzhľadom k hroziacemu trestu, ktorého výška sa môže, vzhľadom na trestnú minulosť páchatel'a pohybovať v hornej polovici, resp. pri polovici zákonnej trestnej sadzby.

Súd sa pri rozhodovaní o väzbe zaoberal i skúmaním možnosti nahradiť väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka súdu podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Táto povinnosť vychádza z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá odôvodňuje, že ustanovenie článku 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd žiada, aby národné súdy pri rozhodovaní o predĺžení väzby uvážili a zohľadnili alternatívne opatrenia ustanovené národným právom a to osobitne, pokiaľ je väzobným dôvodom (len) riziko úteku. Pritom sú v zásade povinné odôvodniť, prečo nepovažujú tieto alternatívy k väzbe za použiteľné. Nedostatok takého odôvodnenia môže predstavovať porušenie článku 5 ods. 3, prípadne ods. 4 Dohovoru. Nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka je takým druhom zabezpečovacieho opatrenia, podstatou ktorého je v zásade to isté, čo je účelom väzby, len miernejším spôsobom, uložením určitých obmedzení, práv obvineného a zabezpečením dohľadu nad ich dodržiavaním zo strany štátu. Použitie tohto inštitútu pri rozhodovaní o väzbe nie je viazané na výslovný návrh, resp. prejav vôle zo strany obvineného alebo daného úradníka. Súd tak skúma, či účel väzby nemožno rovnako dobre dosiahnuť ponechaním alebo prepustením obvineného na slobodu, za súčasného dozoru probačného a mediačného úradníka a to i v prípade, že takýto návrh nebol výslovne uplatnený. Vychádzajúc z uvedených právnych záverov (obsiahnutých i v náleze Ústavného súdu SR zo dňa 5.6.2013 sp. zn. II. ÚS 67/2013), súd z úradnej povinnosti skúmal možnosť neviať obvineného do väzby pri použití ustanovenia § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Vzhľadom na skutočnosti majúce povahu v osobe obvineného (opakovane a často súdne trestaný), ktoré súd vyššie uviedol v odôvodnení tohto uznesenia, nemožno jeho väzbu nahradiť týmto inštitútom, keď takýto dohľad by nebol dostatočnou zárukou, ktorá by eliminovala obavu z konania obvineného, pre ktorú je vzatý do väzby.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať troch dní od oznámenia uznesenia cestou Okresného súdu Trnava na Krajský súd v Trnave. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia.